

NIEUWSBRIEF

Nummer 60, okt 2022

Bericht van de voorzitter

Na een volle en succesvolle augustusmaand wisten we deze lijn door te trekken in september. We waren druk met de organisatie van de Open Monumentendag, de excursie naar de Grote Mouterij en fotopresentaties in Elenahof te Stavenisse en in Sassegrave te Scherpenisse. Mede daardoor konden we opnieuw een flink aantal nieuwe leden verwelkomen. Daar zijn we heel blij mee! Zo worden we een belangrijker gesprekspartner voor instanties zoals de Gemeente Tholen en kunnen we hopelijk ook meer activiteiten organiseren.

De komende periode gaan we flink aan de slag met de gemeentelijke monumentenlijst. De bedoeling is om eerst in een paar kleinere gemeenten te beginnen. Tevens staat de inventarisatie van het funerair erfgoed in Poortvliet op de agenda.

Over een paar weken houden we de tweede ledenvergadering van dit jaar. We gaan dan het beleidsplan voor de komende jaren toelichten. Na de geslaagde excursie naar boerderij de Grote Mouterij kijken we uit naar de lezing na de pauze over dezelfde restauratie, waarbij wat uitgebreider op een aantal zaken kan worden ingegaan.

Verder kijk ik uit naar de keutjesavond die gepland staat voor 11 november in Sassegrave. Meld je op tijd aan!

Ad de Graaf

Ledenbestand

Sinds het verschijnen van de vorige nieuwsbrief op 29 augustus hebben de volgende nieuwe leden zich aangemeld:

P. van Elswijk, Tholen	Sint-Maartensdijk
E.H. van Zetten, Tholen	Fam. Geuze, Sint-Annaland
R.S. Borm, Tholen	L. Uijl, Arnhem
A.M. Bout, Tholen	A. Elenbaas, Stavenisse
M.L.J.L. de Ruijsscher, Tholen	M. Sijbers, Tholen
D. van Doorn, Oud-Vossemeer	A. Wedzinga, Scherpenisse
A.P. de Voogd van de Straaten, Tholen	M.A. den Engelsman-Suurland, Tholen
M.C.J.P. de Pan, Sint-Maartensdijk	C.J. van Herpen-de Jong, Scherpenisse
A. Slootweg en D. Bentschap Knook,	P.A.M. Groffen, Sint-Maartensdijk

Onze aanwezigheid op zaterdagmiddag tijdens de braderie in Tholen, leverde acht nieuwe leden op. Na de lezing in Sassegrave konden we 5 nieuwe leden verwelkomen. Nog eens zes leden meldden zich aan via de website. Alle nieuwe leden nogmaals hartelijk welkom in onze vereniging. Inmiddels staat de teller voor dit jaar op 67 nieuwe leden.

Activiteiten

OMD

Op 10 september organiseerden we samen met heemkundekring Philippuslandt de Monumentendag voor de gemeente Tholen. De dorpskerk van Sint Philipsland was dit jaar de openingslocatie. Een vanwege de weersomstandigheden beperkte groep aanwezigen was getuige van een inspirerende toespraak van onze burgemeester, mevrouw Sijbers, die het algemeen belang van erfgoed met grote nadruk onderstreepte. Na deze toespraak was er een mooi concert voor orgel en blokfluit te beluisteren en kon de kerk worden bezichtigd. De bij de opening aanwezige klederdrachtgroep kon nadat de ergste regen voorbij was haar programma vervolgen en diverse andere locaties bezoeken zoals de weegbrug en de Henriëttehoeve. Ondanks de wat mindere belangstelling dan andere jaren, kan de organisatie toch terugzien op een geslaagde monumentendag. Vanaf deze plaats nog een hartelijk dank aan allen die hier als vrijwilliger hun steentje aan hebben bijgedragen.

Op de website vindt u een foto-impresie van deze dag.

Bent u ook geïnteresseerd om op monumentendag of vooraf bij de organisatie in uw eigen woonplaats een (kleine) taak op u te nemen? Meldt dit dan bij het secretariaat.

Excursie Grote Mouterij

Na 3 jaar konden we op 24 september weer voor het eerst een excursie organiseren. De restauratie van boerderij de Grote Mouterij bleek een interessant onderwerp. Met 30 deelnemers, verdeeld over een ochtend- en middaggroep, was de excursie goed bezocht. Eigenaar Hans Smeenk gaf tijdens de rondleiding op boeiende wijze uitleg over de bouwgeschiedenis en over het restauratieproces. Tussendoor genoten we van een gezamenlijke lunch in de werkschuur. Vanuit de deelnemers vernamen we positieve reacties en een bevestiging van de gemaakte keuze dat ook in onze eigen omgeving een interessante excursie georganiseerd kan worden. Een verslag met foto's is te vinden op de website.

Fotopresentatie Elenahof

Op 27 september verzorgde Kees Fase in de Elenahof in Stavenisse een fotopresentatie die door 15 – 20 voornamelijk oudere personen werd bijgewoond. De oude plaatjes van hun eigen dorp riepen veel herinneringen op. De oudste man van Stavenisse, Piet Moerland, was zeer blij deze oude foto's weer eens te mogen zien.

Fotopresentatie Sassegrave

Op de koffieochtend van 28 september in Sassegrave werd door Ad de Graaf een fotopresentatie verzorgd met als thema de grote veranderingen in de gemeente, zoals de afdamming van de Pluimpot en het verdwijnen van de haven. Daarnaast werd ruim aandacht geschonken aan de rijksmonumenten en de conceptlijst met gemeentelijke monumenten. Vanwege de aanwezigheid van burgemeester Sijbers werd tevens aandacht geschonken aan de burgemeesters van Scherpenisse toen dat nog een zelfstandige gemeente was. Met 35 bezoekers was dit een zeer geslaagde bijeenkomst en andermaal een bewijs dat de geschiedenis van de eigen leefomgeving bij velen een grote belangstelling geniet. Een verslag met foto's is te vinden op de website.

Gemeentelijke monumenten

Anders dan verwacht, komen wij pas in actie bij het opstellen van de gemeentelijk monumentenlijst nu er al een conceptlijst is gepubliceerd. Dit behoeft geen bezwaar te zijn, daar deze lijst nog geen status heeft. Inmiddels vordert het samenstellen van de groepjes per woonkern die gezamenlijk het advies namens de heemkundekring gaan opstellen.

Inventarisatie funerair erfgoed

De ambtelijke voorbereiding voor de inventarisatie van de begraafplaats in Poortvliet is afgerond. We gaan hier de werkwijze volgen die is vastgesteld op basis van de werkwijze die we bij de oude begraafplaats van Stavenisse hebben gevolgd. Twee personen hebben zich aangemeld om hieraan hun medewerking te verlenen. Mogelijk dat er nog anderen zijn die hieraan willen meewerken. De secretaris ziet uw aanmelding graag in de mailbox verschijnen.

Werkgroep Archeologie in oprichting

Er zijn al wat aanmeldingen van mensen, die geïnteresseerd zijn in archeologie en hun medewerking willen verlenen binnen de werkgroep. Werkzaamheden zijn enerzijds afhankelijk van projecten binnen de gemeente, maar kunnen anderzijds ook door de werkgroepleden zelf ontwikkeld worden. Verder is er best nog wel wat achterstallig werk te doen om eerst een goed overzicht te krijgen van welke projecten in het verleden zijn uitgevoerd en al dan niet afgerond en mogelijkheden van nieuwe projecten. Wat er echter voor de werkgroep nog ontbreekt is een goede ruimte om bij elkaar te komen en om als werkruimte te kunnen dienen. Naar zo'n ruimte zijn we nog zoekende.

Tot nu toe hebben de volgende mensen zich aangemeld: Chris Nieuwenhuize, Ingrid Cramer, Ellen Muller, Marcel de Pan, Dennis van Doorn en Jonathan van der Slikke. Het ligt in de bedoeling om eind oktober, begin november een keer bij elkaar te komen om met elkaar kennis te maken en punten van aandacht en belangstelling met elkaar op te stellen om te zien hoe we mooi werk kunnen gaan verrichten. Dit zal wellicht in Sint Annaland in de Meestof kunnen plaatsvinden, waarbij we aansluitend een bezoek aan het archeologisch depot van de Meestof kunnen brengen.

Mocht ook jij nog mee willen werken in de werkgroep archeologie, geef je dan op via het contactformulier op de website van de Heemkundekring.

Luchtwachttorens uit de koude oorlog

(G)een Rus te zien? In oktober verschijnt het monumentale boek Luchtwachttorens uit de Koude Oorlog. Het is het resultaat van een lang onderzoek, waarin ook met onze vereniging is gesproken en gecorrespondeerd over luchtwachttorens zoals er een heeft gestaan in Scherpenisse.

De auteur, Sandra van Lochem, heeft hierover in februari 2019 onze winterlezing verzorgd.

Het boek geeft een compleet beeld van het landelijke netwerk van luchtwachttorens. Lees over de bouw van de betonnen kolossen. Kijk mee met de vrijwillige luchtwachters die in weer en wind op de torens naar het luchtruim keken. Ontdek de vliegtuigen die ze waarnamen en zie hoe dames in de luchtwachtcentra de vliegtuigen op de kaart zetten.

Als lid van onze vereniging krijgt u nu tijdelijk 10 euro korting. Tot 18 oktober betaalt u in de voorverkoop €39,95 in plaats van €49,95. Na verschijnen krijgt u het boek dan automatisch thuisgestuurd. Bestellen kan via deze link:

<https://www.nai010.com/nl/publicaties/luchtwachttorens-uit-de-koude-oorlog/246008>

Keutjesavond

Ook dit jaar organiseren we in de Slachmaand weer onze traditionele Keutjesavond, de avond waarop we genieten van vele lekkere gerechten die het varken ons biedt. Ook valt er traditiegetrouw weer een voordracht in het Thools te beluisteren.

Een aantal van de ouderen onder ons herinneren zich nog het als gezin mesten van een varken en de daarop volgende huisslacting. Het gemeste varken was het kapitaal van een arbeidersgezin. Een jaar lang at het gezin verse, gepekeld en gekookte, ingebakken, geweekte en gedroogde producten van kop tot staart.

Door de goede ervaringen van vorig jaar laten we ons weer verwennen door Catering Renate.

We kunnen die avond genieten van:

Menu: Snert
Gebakken worstebal, kaantjes, speklapje, uitgebakken vet spek
Gegrilde beenham
Gekookte vleesribben
Zure zult, stroopvet, echte boter, Zeeuws tarwebrood, bruin brood
Koffie en thee tijdens en als afsluiting van de maaltijd
2 consumptiebonnen p.p. (bier, wijn, fris)

Waar: Dorpshuis Sassegrave, Laban Deurloostraat 19f, 4694 BP Scherpenisse

Wanneer: Vrijdag 11 november 2022

Tijd: Aanvang maaltijd 18.00 uur, inloop vanaf 17.30 uur, einde omstreeks 21.00 uur

Kosten: Leden € 25,-- p.p., Niet-leden en introducees € 30,-- p.p.

Opgave: Uiterlijk 4 november door het overmaken van de kosten op rekening **NL46RABO0303031883** onder vermelding van Keutjesavond

Aantal deelnemers: minimaal 25, maximaal 50

Planning

- Start inventarisatie gemeentelijke monumenten, oktober
- Start inventarisatie begraafplaats Poortvliet, oktober
- Ledenvergadering met lezing Grote Mouterij op 19 oktober.
- Keutjesavond op 11 november.
- Jaarboek 2022 rond de jaarwisseling.

Agenda algemene ledenvergadering op woensdag 19 oktober in de aula van De Meestof, Bierensstraat 6, 4697 GE Sint-Annaland, aanvang 19.30 uur

- 1 Welkom en opening door de voorzitter
- 2 Mededelingen door de secretaris en de voorzitter
- 3 Verslag van de ALV van 20 april 2022 (zie link naar de website)
- 4 Beleidsplan 2023-2027 (zie link naar de website)
- 5 Begroting 2023, toelichting door de penningmeester en vaststellen begroting (zie link naar de website)
- 6 Stand van zaken van de lopende projecten en plannen en eventuele vragen daarover
- 7 Rondvraag
- 8 Afsluiting officieel gedeelte

Link naar de website:

<https://heemkundetholen.nl/ledenvergadering-19-oktober-2022>(opent in een nieuwe tab)

Pauze

Na de pauze zal Hans Smeenk een presentatie verzorgen over de restauratie van de Grote Mouterij. Hans en Rosita zijn de toekomstige bewoners van deze boerderij. De restauratie is een Restauratie OpleidingsProject en wordt onder leiding van Hans uitgevoerd door restauratiebedrijf Couwenborgh. Hans zal uitleg geven over het proces dat voorafgaat aan de feitelijke restauratie zoals verwerving, gedetailleerde opname van de situatie, plannen maken, kostenbegroting, subsidieaanvraag, overleg met Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en Erfgoed Zeeland en uiteindelijk de uitvoering.

Een voorproefje van de omvang van deze restauratie is te zien op onze eigen website en op de website van de Grote Mouterij:

<https://heemkundetholen.nl/de-grote-mouterij-1>

<https://heemkundetholen.nl/de-grote-mouterij-2>

<https://heemkundetholen.nl/excursie-grote-mouterij-verslag>

<https://grotemouterij.nl/>